

*"Sovyet işçisi ve köylüsü, işine giderken okul öncesi çocuğu ile birlikte evden çıkar, çocuğunu işyerindeki kreş/anaokuluna bırakır, işe başlamadan önce uzmanlar eşliğinde sporunu yapardı. Doğum-öncesi ya da doğum sonu dönemde olan kadın izlenir, ek süt takviyesi alırdı. İş çıkışında isterlerse günlük ya da gecelik sanatoryumlarda dinlenir, istirahat eder, spor yapar ya da kitaplarını okuyabilirlerdi."*¹

Yukarıdaki alıntı, dünyada sosyal güvenlik sistemini en başarılı ve insana yakışır şekilde uygulayan bir ülkenin yurttaşlarını anlatmakta. Eğitimden sağlığa, barınmaya, hastalık, yaşlılık, hamilelik, malullük ve benzeri sosyal haklara kadar kişinin kendisi ve ailesini güvence altına alan sosyal güvenlik sisteminin tek gerçek adresi sosyalizmdir. Kapitalist sistemin gerçek bir sosyal güvenlik sistemini hayata geçirmesi ve istikrarlı biçimde uzun süre uygulaması sistemin yapısı itibarıyla mümkün değildir. Bu nedenle sosyal güvenlik başlığına, dünyada sosyal güvenliğin en kapsamlı uygulanmış olduğu Sovyetler Birliği'ndeki deneyimlerle başlamakta yarar var...

1- İşçi sınıfının insanlığa en büyük armağanı: SSCB deneyimi

SSCB'de dünyanın en geniş sosyal güvenlik sistemi hayata geçirilmişti. Bu özel deneyimde tüm yurttaşların çalışma, tatil yapma, bir sanat ya da spor dalıyla ilgilenme, bilimsel faaliyetlerde bulunma, sağlık imkânlarından yararlanma, eğitim, barınma, kreş gibi hakları bedelsiz olarak güvence altına alınmıştı. Bakıma muhtaç çocuklarla birlikte, çalışamayacak durumda olan yaşlılar, hasta, sakat, hamile, emekli, yetim, kazaya uğrayanlar, eşlerini kaybeden kadınlar da insanca yaşamlarını bu güvence ile sürdürebilme hakkına sahiptiler. Devlet tarafından güvenceli iş imkânları sunulurken, çalışamayacak durumda olanlar ise ek tazminat imkânlarından yararlanırdı. Devrimden sonra her geçen yıl SSCB'de bütçeden sosyal güvenlik sistemine ayrılan pay artmıştı. Sosyolog Bois'in SSCB'deki sosyal güvenlik sistemini ifade eden şu sözü anlamlıdır:

"Sosyalist Sovyet yurttaşı anksiyeteden uzaktır. Yaşlı olmaktan endişe duymaz. Çünkü hastalandığında parasız hizmet alır, çocuklarını parasız okutur. (...) Sovyet yurttaşının bu ve bunun gibi pek çok ihtiyacı finansal olarak

devlet tarafından karşılanır.”²

Besin maddeleri tüm halk için ulaşılabilir olmuştur. Gıda maddelerinin parasız temin edilebilmesi için pek çok yerleşim yerinde sayısız devlet gıda mağazaları açılmıştır. Özellikle süt, bebekler, çocuklar, anneler ve hamileler için devlet tarafından parasız olarak dağıtılmıştır. 1938 yılında kişi başı protein tüketimi, günde 100 gramın üzerinde iken, Almanya’da sadece 35 gramdı.³ Anne adayları ya da anneler, işten atılamaz, gece çalıştırılmaz, iş seyahatlerine gönderilemez, daha hafif işlerde çalıştırılır, asla daha az ücret ödenmezdi.

Özetle, sosyal güvenlik sistemi, devletin tüm yurttaşlarının yalnız hayatta kalmalarını değil, insanca yaşayabilmelerini sağlayacak şekilde uygulanmış; düzenlemeler yasalarda kalmamış, doğrudan yaşamın içinde uygulama alanı bulmuştur.

Daha da önemlisi, tüm bunlar ve çok daha fazlası, halka ‘sadaka’ olarak sunulmamış; devletin yurttaşlara insanca bir yaşam sağlama sorumluluğunun parçası olduğu anlatılabilmisti.

2- Reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte lağvedilen sosyal güvenlik sistemi

Sosyal güvenlik hakkının kapitalist ülkelerin mevzuatlarında yer bulmasında, SSCB’nin varlığı önemli bir etkiye sahip oldu. Sovyetler Birliği’nin yıkılmasının ardından ise, kapitalist ülkelerde hızla sosyal devlet politikalarından uzaklaşmış, işçi sınıfının mücadeleleri sonucu kazanılmış pek çok hak ve hizmet, sermayenin insafına terk edilerek paralı hale getirilmiştir. Sosyal harcamalar kısıtlanmış, devlet toplumsal misyonlarını hızla terk etmiştir. AB, Dünya Bankası ve IMF raporlarıyla ülkemiz de dâhil olmak üzere, pek çok ülkede sosyal güvenliğin tasfiyesi süreci başlamıştır.

3- Ülkemizde AKP’yle birlikte rafa kaldırılan sosyal güvenlik sistemi

Sosyal güvenlik mevzuatı, 16 Haziran 2006 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na göre işlemektedir. Ancak gerek mevzuat, gerekse de değişiklik önerileri toplumun sağlık, eğitim, barınma gibi temel insan haklarını karşılamaktan çok uzaktır.

AKP’nin ‘reform’ adı altında yaptığı dönüşümlerin sonucunda, emeklilik yaşı ve prim ödeme gün sayısı yükseltilirken; bireysel emeklilik sistemi cazip kılınıp, en temel haklardan olan emeklilik hakkı özel sektörün rant hesaplarına meze yapılmıştır.

Hayata geçirilen sosyal güvenlik reformu, toplumsal yapılanmanın yeniden kurgulanmasına yönelik de bir girişimdir. AKP, işçi sınıfının mücadeleyle elde ettiği sosyal güvenlik hakkını gasp ederken, yaptığı sadaka niteliğindeki sosyal yardımlarla, emekçi halkın minnet duygularının oya dönüşmesini de sağlamıştır. Yani sosyal güvenlik hakkının gaspı, çok daha az maliyetli sosyal yardımlaşma şovlarıyla, AKP’ye oy olarak geri dönmüştür.

4- Sağlıkta dönüşüm

Sağlıkta dönüşümün ilk adımları aslında 12 Eylül ile birlikte atıldı. İnsanların sağlıklı yaşamalarını sağlamak, 12 Eylül sonrasında devletin sorumlulukları arasından çıkartıldı. 1982 Anayasası, devletin sağlık alanındaki görevini ‘denetleyicilik’ ve ‘düzenleyiciliğe’ indirgedi. Ardından sağlığın dönüştürülmesine ilişkin somut adımlar atılmaya, iç ve dış sermaye odakları tarafından hazırlanan raporlar uygulamaya koyulmaya başlandı. Ancak AKP dönemine kadar, köklü bir dönüşüm hayata geçirilemedi.

Bugün ise sağlıkta yaşanan dönüşümü, Genel Sağlık Sigortası, Aile Hekimliği ve Kamu Hastane Birlikleri Yasası olmak üzere üç temel başlıkta ele almak mümkün. Bilindiği gibi bu başlıkların ilk ikisi bir süredir uygulanıyordu. Kamu Hastane Birlikleri Yasası ise, kanun hükmünde kararname olarak çıkartılarak, 2 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazete’de yayınlandı ve yürürlüğe girdi. Kamu hastanelerinin tek çatı altında toplanıp, ardından özelleştirilmesini öngören, yabancı sağlık çalışanlarının da Türkiye’de görevlendirilebilmesi düzenlemesini getiren ve sağlıkta piyasalaşmanın önündeki engelleri kaldıran Kamu Hastane Birlikleri Yasası ile birlikte sağlıktaki dönüşümün son halkası da tamamlanmış oluyor.

AKP döneminde açılan hastanelerin yaklaşık yüzde 80’i özel hastanedir. Kamu hastane yatırımları neredeyse durmuştur. Sağlık sektöründe dönen para yılda neredeyse yüzde 10 civarında artıyor. Son verilere göre yıllık sağlık harcamamız 50 milyar doların üzerinde. Bunun yüzde 1’inden azı halk sağlığı harcamalarına, yüzde 12’si yatırımlara, kalanı tedaviye gidiyor.⁵

TTB tarafından 2011 yılı Haziran ayında çıkartılan “Sağlık Alanında “Hizmet Kaynaklı Zarar”: Hekimler Ne Diyor?” isimli yayında⁶, hekimlerin ifade ettiği birkaç noktayı buraya taşımakta yarar var:

- “Ne kadar çok hasta o kadar çok puan” diye özetleyebileceğimiz bu sistemde maalesef hastamıza ayırdığımız zaman iyice azalmıştır.”
- “Sağlıkta israf olmaz, ama tasarruf da olmaz.”
- “Sağlık kurumları para kazandıran işletmeler olarak değer-

lendirildiği için az sayıda sağlık çalışanı ile çok sayıda iş yapılmaya çalışılmakta, hastalıklardan korumaya yönelik değil tedaviye yönelik bir yaklaşım sergilenmekte, böylece hasta üreten bir sağlık sistemi ortaya çıkmaktadır. Parça başı ücret alınan her yerde hata, kusur, özensizlik olur...”

5- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve

Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre haklarımız

Sosyal güvenliğe ilişkin mevzuat, ülkemizde takip edilmesi en zor alanlardan birini oluşturmaktadır. Konunun uzmanları dışında kalanlar, genellikle bu değişikliklerden eczaneye gittiğinde kendisinden istenen paranın artması ile, emekli olduğunda bağlanan düşük emekli aylığı ile ya da beklediği tarihte emekli olamaması ile haberdar olmaktadır. Mevzuata ilişkin tüm bilgilerin burada ele alınması mümkün değildir. Sosyal güvenlik hakkının kullanımına dair en fazla karşı karşıya kalınan konular, soru-cevap yöntemi ile aşağıda ele alınmaktadır.

İşe giriş ve çıkış işlemleri nasıl yapılır?

Burada SGK açısından işçinin sorumlulukları nelerdir?

İşverenler, 4/a (SSK) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri, sigortalılık başlangıç tarihinden önce, sigortalı işe giriş bildirgesi ile kuruma bildirmekle yükümlüdür. İşveren tarafından kuruma bildirilmeyen işçiler de, kendileri, en geç 1 ay içinde kuruma bildirmek zorunluluğundadır. İşçi, işbaşı yapmadan bir gün önce hangi işyerinde ve

ne zaman işbaşı yapacağını bir dilekçe ile işyerinin bağlı bulunduğu SGK Müdürlüğü'ne bildirirse ileride yaşanabilecek itilaflar engellenmiş olur.

Sigorta primlerimin yatırılıp yatırılmadığını nasıl öğrenebilirim? Yatırılmıyorsa nereye müracaat etmeliyim?

Sigorta primlerinin yatırılıp yatırılmadığı www.turkiye.gov.tr adresinden PTT'den 1 TL karşılığında alınacak e-devlet şifresi ile öğrenilebilir. Bu şifrenin kaybedilmesi durumunda ikinci şifre 10 TL karşılığında satılmaktadır. Ayrıca <http://www.sgksorgulama.com> adresinden hizmet dökümü sorgulaması yapmak da henüz mümkün. Şayet sigorta primleri ödenmemiş ise, bu durumda işyerinin bağlı bulunduğu ilgili sigorta müdürlüğüne yazılı şikâyetle bulunulması gerekiyor.

Sigorta primlerimin brüt kazancım üzerinden yatmaması hangi kazanımlarımı etkiler? Bu konuda ne yapmalıyım?

Sigorta primlerinin gerçek ücret üzerinden yatırılmaması, ileride emekli olduğunda alınacak yaşlılık aylığının, iş kazası veya hastalık durumunda alınacak işgöremezlik ödeneğinin miktarını; ayrıca ihbar ve kıdem tazminatını etkiler.

Bu durumda, işyerinin bağlı bulunduğu ilgili sigorta müdürlüğüne yazılı şikâyetle bulunulması gerekiyor. Ancak

işveren bir kısmını nakit olarak elden ödediği, bir kısmını da resmi olarak bankaya vb. yatırdığı ve böylelikle düşük gösterdiği ücret üzerinden sigorta primlerini de düşük yatırdığı durumda, bunun belgelenmesi gerekmektedir. Bu tür durumlarda, kredi çekmek üzere işyerinden alınacak kaşeli ve imzalı bir yazı bile yeterli olmaktadır (Şirketimizde çalışmakta olan xxxx T.C. Kimlik Numaralı xxxx kişi xxxx TL net/brüt ücret almaktadır gibi). Ayrıca, sigortalı göstermeme, eksik gösterme, eksik yatırma gibi durumlarda tespit davası açılabilir.

Tüm sigorta kollarına tabi olanlar ve sosyal güvenlik destek primi (SGDP) ödeyenlerden yapılan kesintiler nelerdir?

Tüm sigorta kollarına tabi olanlar:

Brüt gelirin SGK tavanına kadar olan kısmından %14 SGK İşçi Payı

Brüt gelirin SGK tavanına kadar olan kısmından %1 İşsizlik Sigortası İşçi Payı

Bu oranlar (%14+%1=%15) brüt ücret üzerinden düşüldükten sonra gelir vergisi kesintisi yapılır.

Kalan tutardan brüt ücret üzerinden hesaplanan binde 6,6'lık damga vergisi tutarı (Brüt ücret x 0,0066) düşüldükten sonra geriye kalan miktar net ücrettir.

Emekliler (SGDP'ye tabi olan çalışanlar):

Emekliler aynı işlemlere tabi olmakla birlikte SG Kesintisi %7,5 olup işsizlik sigortası kesintisi yoktur.

Hangi kazançlar hangi kesintilere tabidir?

Kıdem tazminatından sadece binde 6,6 oranında damga vergisi kesilir.

Aynı yardımlar ise sadece gelir ve damga vergisine tabidir. Geriye kalan tüm kazançlar SGK, İşsizlik Sigortası, Damga ve Gelir Vergisi kesintilerine tabidir.

Brüt ücretimin netini kolayca nasıl hesaplayabilirim?

Tüm sigorta kollarına tabi olanlar (Normal sigortalılar)

%15'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,7159

%20'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,6734

%27'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,6139

%35'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,5459

Emekli çalışanlar

%15'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,77965

%20'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,7334

%27'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,66865

%35'lik vergi diliminde iseniz brüt ücret x 0,59465

GELİR VERGİSİ TABLOSU -2011

2011 Yılı Ücret Gelirlerine Uygulanacak Gelir Vergisi Oranları

9.400 TL'ye kadar	9.400 TL'si için	1.410 TL,fazlası için	%15	%20
23.000 TL'nin	23.000 TL'si için	4.130 TL, fazlası için	%27	%35
80.000 TL'nin	80.000 TL'si için	19.520 TL,fazlası için		

Not: Gelir vergisi dilimleri (oranlar aksi belirtilmedikçe sabittir) her yıl sonunda takip eden yıl boyunca geçerli olmak üzere belirlenir.

Hangi vergi diliminde olduğunuzu (%15, %20...), yani ücretinizden hangi durumda ne kadar gelir vergisi kesileceğini basit bir kayıt tutma işlemiyle hesaplayabilirsiniz. Her ay brüt gelirinizin %85'ni (%100-%14-%1=%85) bir kenara not edin. Bu tutar sizin vergi matrahınızdır. Her ay bu tutarları topladığınızda 9.400 TL'ye kadar olan aşamada %15, 9.400 TL'yi geçen her 1 TL için %20, 23.000 TL'yi geçen her 1 TL için %27 gelir vergisi ödersiniz. Emekli çalışanlar ise brüt kazançlarının %92,5'ini hesaplayıp toplarlarsa aynı yolu takip ederek vergi dilimlerini bulabilirler.

Sağlık hizmetlerinden faydalanmak için gerekli evraklar nelerdir? Sigortalılık açısından sağlık hizmetlerinden faydalanmanın koşulu nedir? İşten ayrıldıktan sonra ailem ve ben ne kadar süre ile sağlık hizmetlerinden faydalanabilirim?

Hizmet akdiyle bir işverene tabi olarak çalışan kişilerin sağlık yardımlarından yararlanması için, hastalığın anlaşıldığı tarihten geriye dönük bir yıl içerisinde 30 gün, eşi ve çocukları için 90 gün prim ödeme gün sayısını tamamlamış olması gerekir.

Sigortalılık vasfını yitirenler için ise, işten çıkış tarihinden itibaren geriye dönük 1 yıl içinde 100 gün GSS Primi varsa sağlık hizmetlerinden faydalanma süresi 90 gündür. Şayet geriye dönük en az 30 günlük GSS primi ödenmişse sadece 10 gün yararlanabilmektedir.

İşten çıkış tarihinden itibaren 1 yıl içinde yeniden sigortalı olarak işe başladığında, başladığı tarih itibarıyla 30 günlük hizmet süresini tamamladığı zaman yeniden sağlık hizmetinden yararlanabilecektir.

Sağlık hizmetlerinden faydalanmak için T.C. kimlik numaralı nüfus cüzdanı yeterli olmaktadır. Eğer ay içinde işe girdiyseniz ve de sağlık hizmeti almak istiyorsanız hastanede muvafakatname imzalayarak 30 günlük prim gününü doldurunca, işyerince onaylı vizite kağıdı ibraz etmek taahhüdüyle bu hizmetlerden faydalanabilirsiniz.

Herkes Genel Sağlık Sigortası kapsamında mı?

Herkes GSS kapsamında değil. İşsizlik sigortasından yararlanamayan işsizler, kayıt dışı sektörde çalışanlar, primini ödeyemeyen esnaf ve sanatkârlar, primini ödeyemeyen çiftçiler, 18 yaşını dolduran ve çalışmayan kız çocukları genel sağlık sigortasından yararlanamıyor. Aylık geliri asgari ücretin üçte birinden fazla olan her vatandaş prim ödemek zorunda. 1 Ocak 2012'den itibaren fakirlik testinden geçemeyen milyonlarca vatandaşın yeşil kartı iptal edilecek.⁷

Muayene katılım payı sadece 2 TL değil mi?

Genel sağlık sigortasının yürürlüğe girdiği ilk günden muayene ücretlerine zam yapıldı. Her bir muayene için ödenmesi gereken tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.⁸

Poliklinik Muayene Katılım Payları

Genel Sağlık Sigortası (GSS)'den Önce ve Sonra

	Sağlık Ocakları, Aile Hekimlikleri		Devlet, Üniversite Hastaneleri		Özel Hastaneler	
	Önce	Sonra	Önce	Sonra	Önce	Sonra
Aktif SSK'lı	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz	8 TL	Ücretsiz	15 TL
Aktif SSK'lı Aile Bireyleri	95 Kr	Ücretsiz	95 Kr	8 TL	95 Kr	15 TL
Emekli SSK'lı ve Aile Bireyleri	95 Kr	Ücretsiz	95 Kr	8 TL	95 Kr	15 TL
Aktif Bağ-Kur'lu ve Aile Bireyleri	3,10 TL	Ücretsiz	3,10 TL	8 TL	3,10 TL	15 TL
Emekli Bağ-Kur'lu ve Aile Bireyleri	1,55 TL	Ücretsiz	1,55 TL	8 TL	1,55 TL	15 TL
Emekli Sandığı Mensupları	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz	8 TL	Ücretsiz	15 TL
Yeşil Kartlılar	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz	8 TL	---	---

Kaynak: TTB, Sağlıkta Hayaller, Yalanlar ve Gerçekler Broşürü, 2011

İstedğim hastanede tedavi olabilir miyim?

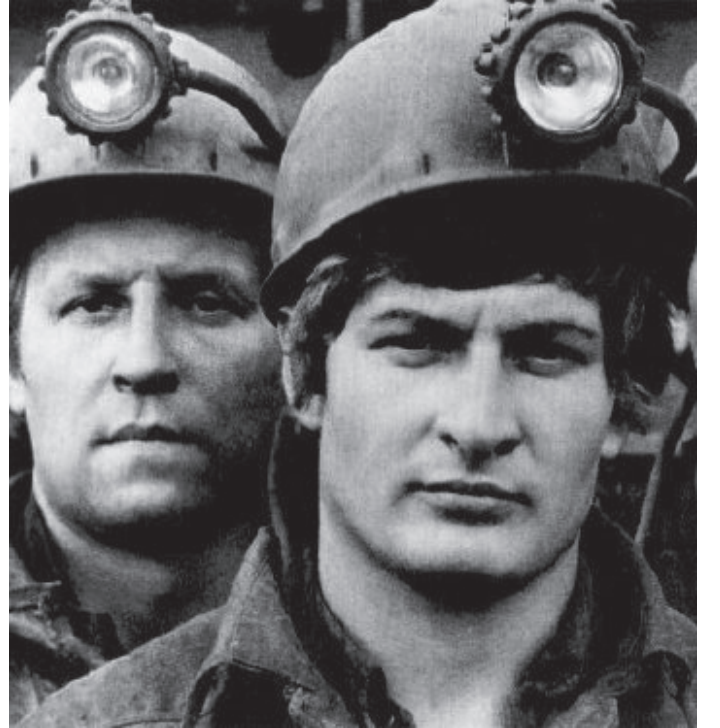
AKP, sağlık alanındaki propagandasını çoğunlukla, 'isteyenin istediği hastanede tedavi olabildiği' argümanına dayandırıyor. 5510 öncesinde, sigortalı hastalar, öncelikle devlet hastaneleri ve üniversite hastanelerinde tedavi olabiliyorlar; sevk almak koşuluyla da sözleşmeli özel hastanelere gidebiliyorlardı. Şimdi ise, SGK ile sözleşme imzalayan özel sağlık kurumlarına başvurulabiliyor; ancak pek çok durumda tedavinin sonunda yüklü faturalar önümüze koyulabiliyor. Fatura ödenemediğinde ise ancak senet imzalayarak hastaneden çıkılabiliyor.

Geçici iş göremezlik ödeneği nedir?

Yasaya göre, kurumca yetkilendirilen hekim veya sağlık kurullarından istirahat raporu alınmış olması şartıyla;

- İş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle iş göremezliğe uğrayan sigortalıya her gün için,
- Hastalık sebebiyle iş göremezliğe uğrayanlara, iş göremezliğin başladığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 90 gün kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olması şartıyla geçici iş göremezliğin üçüncü gününden başlamak üzere her gün için,
- Sigortalı kadının analığı halinde, doğumdan önceki bir yıl içinde en az 90 gün kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olması şartıyla, doğumdan önceki ve sonraki 8'er haftalık sürede; çoğul gebelik halinde ise doğumdan önceki 8 haftalık süreye 2 haftalık süre ilave edilerek çalışmadığı her gün için,
- Sigortalı kadının, erken doğum yapması halinde doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler ile isteği ve hekimin onayıyla doğuma 3 hafta kalıncaya kadar çalışması halinde, doğum sonrası istirahat süresine eklenen süreler için, geçici iş göremezlik ödeneği verilir.

Geçici iş göremezlik ödeneği, yatarak tedavilerde günlük kazancının yarısı, ayaktan tedavilerde ise üçte ikisidir.

Geçici iş göremezlik raporu aldım ne yapmalıyım?
Raporlu olduğunuz süre içinde işveren kanunen sigorta priminizi ve ücretinizi ödemek zorunda değildir. Bu durumda raporlu olduğunuz süre içinde SGK'dan geçici iş göremezlik adı altında ödeme alırsınız. Üç nüsha olan raporunuzun en az iki nüshası hastane tarafından size verilecektir. Bir nüshasını mutlaka işyerinize iletiniz. En üstteki aslını ise, altta yeri bulunan kısma işyeri yetkilisine kaşelettirip, imza attırınız. Bu sizin raporu işyerinize tebliğ ettiğinizi ispatlayacaktır.

Geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenme usulü nasıldır?

Geçici iş göremezlik ödeneği, buna ilişkin belge veya bilgilerin kuruma intikalini takip eden yedi işgünü içinde geçmiş süreler için sigortalıların kendilerine, kanuni temsilcilerine, vekillerine veya sigortalının banka hesap numarasına ya da PTT Bank Şubelerine ödenmesi hususunda Kurum yetkilidir. Ancak, on günü aşan istirahat sürelerinde ödemeler, raporlu kişinin vereceği dilekçe ile asgari onar günlük tutar oranında yapılabilmektedir. Uzun süreli işgöremezlik durumlarında rapor bitiş tarihi kesilmiş olsa dahi raporlu kişinin vereceği dilekçe ile SGK aylık ödemeler yapabilmektedir. Geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenmesi esnasında sigortalının, sigortalılık halinin sona ermesi durumunda, istirahat süresince geçici iş göremezlik ödeneği ödenmeye devam edilir.

Raporlu olduğum sürelerin ücreti hangi hesaplamayla geri ödenecek? Rapor paramı nereden ve nasıl alabilirim? Ne kadar zamanda elime geçmesi gerekir?

SGK, iş göremezlik raporlarının ilk 2 gününü ödememektedir. İşveren de bu günlere ait ücretleri ödemek zorunda değildir. Ancak iş kazalarında 1 günlük bir rapor dahi olsa SGK ödeme yapmaktadır. SGK'nın ödeme yapabilmesi için raporun işyerinde yetkili birime işçi tarafından ulaştırılması ve ilgili kişinin bu raporun bitiş tarihinden itibaren 5 işgünü içinde SGK'nın vizite giriş sistemine bu raporu kaydetmesi gerekmektedir. Ayrıca bu raporun bir nüshasının hastane tarafından SGK'ya gönderilmesi ve raporun eksiksiz (mühür, kaşe, teşhis, hastanın gerekli bilgileri, protokol no, başlangıç ve bitiş tarihleri gibi) olması gerekmektedir. SGK bu kişinin prim ödemelerini ve diğer hususları inceleyerek ödeme yapmak üzere muhasebesine talimat verir. Bu nedenle ödemeler en erken 1,5 - 2 ay içinde yapılmaktadır.

Yeni işimde çalışmaya başlayalı 1 ayı geçti fakat hastanede sistemden görünmemesi sonucu ilaç yazdıramadım, ne tür bir sorun olabilir?

İşveren tarafından işe giriş işleminiz yapılmamış olabilir. Ancak işyerine giriş yapılsa da SGK sigortalıyı sistemde aktif hale getirmemiş olabilir. Bu nedenle işyerinin bağlı bulunduğu SGK Müdürlüğü'ne gidip sigortanızı aktif hale getirmelisiniz. İşyerinin bu işler için vekâlet verdiği bir kişi

varsa bu işlemi sizin adınıza o da yapabilir. Müdürlüğe giderken gidildiği güne ait bir vizite kâğıdı alınması işinizi kolaylaştıracaktır.

Muayene ücretleri nasıl tahsil ediliyor?

Muayene ücretleri ilaç alırken eczaneler tarafından tahsil edilmektedir. Eğer bir reçeteyi yazdırıp ilacı almasanız dahi sisteme kaydolmakta ve bu reçete de muayene kapsamında tutulup bizlerden tahsil edilmektedir.

Doğum raporu nasıl düzenlenmelidir?

Ücretini hangi belge ve koşullarda alabilirim?

Gebeliğin 32. haftasında yapılan doktor kontrolü sonucunda gebe kadının "xxx tarihine kadar çalışmasında sakınca bulunmamaktadır" ya da "xxx tarihinden sonra çalışması sakıncalıdır" ifadesiyle işyerine iletilmek üzere bir yazı verilir. Belirtilen tarihte ise doktora gidilerek belirtilen tarihten başlatılmak üzere bir iş göremezlik raporu alınır. Bu raporda işbaşı ya da kontrol tarihi belli değildir. Çünkü doğum her an olabilir ya da doğum başkaca nedenlerle olmayabilir. Bu rapora doğum öncesi raporu da denir. Doğum gerçekleştikten sonra 8 haftalık süre eklenerek bir rapor daha düzenlenir. Kişi bu sürenin bitimi sonunda işyerine raporunu iletir ve işyeri gerekli bildirimi yaptıktan sonra anne kendisi giderek ya da matbu bir dilekçe, nüfus ve evlilik cüzdanını eşine vererek eşi vasıtasıyla işyerinin bağlı bulunduğu SGK Müdürlüğü'nden işlemi yaptırır. Parasını ise diğer raporlarda olduğu gibi PTT'den nüfus cüzdanı ile birlikte giderek tahsil eder. Rapor parasının yatıp yatmadığını ise yine e-devlet şifresi ile www.turkiye.gov.tr ya da PTT'nin internet adresinden kontrol edebilir.

Kaynaklar:

1 <http://arsiv.sol.org.tr/index.php?yazino=15573>, "SSCB'de Sosyal Güvenlik Ve Halk Sağlığı", 1. Prg.

2 Lykova L, 1973: "Social security the USSR. Yesterday, today and tomorrow". Navosti Press Agency Pub. House. Moscow, sf: 9-10

3 <http://arsiv.sol.org.tr/index.php?yazino=15573>, "SSCB'de Sosyal Güvenlik Ve Halk Sağlığı", 3. ve 5. Prg.

4 TTB, Sağlıkta Hayaller, Yalanlar ve Gerçekler, Tıp Dünyası Gazetesi eki, Ankara, 2011, s. 10

5 Belek, İlker, "Sağlık Bakanlığı'nın KHK'sı Karşısında, Küçük Burjuva Sosyalizmi Değil, Emekçi Sosyalizmi", sol Haber Portalı, <http://haber.sol.org.tr>, 29.08.2011

6 TTB, Sağlık Alanında "Hizmet Kaynaklı Zarar": Hekimler Ne Diyor?, Ankara, Haziran 2011, s 11-12.

7 TTB, Sağlıkta Hayaller, Yalanlar ve Gerçekler, Tıp Dünyası Gazetesi eki, Ankara, 2011, s. 4-5.

8 TTB, age, s. 7.

TARTIŞMA SORULARI

- 1- AKP, sosyal güvenlikte reform mu yaptı, sosyal güvenliğin tasfiyesini mi gerçekleştirdi?
- 2- 'Sosyal güvenlik hakkı' mı, 'sadaka kültürü' mü?
- 3- 2000'li yılların kapitalizmi kapsamlı sosyal güvenlik uygulamalarını gerçekleştirebilir mi? Bu sistemde, sosyal güvenliğin tam olarak sağlanması mümkün mü?
- 4- Sosyal güvenlik sisteminin tam olarak sağlanmasının tek yolu Sosyalist Türkiye'nin kurulması mıdır?